

מסורת הש"ס

א (בכורות כה.) ג. ונקמן קלת.) ג. (בכורות יז.) ד. [מוספתא דפא"י רפ"ח.]
ב [מוספתא דפא"י פ"ג ה"טו ע"ש, ו] (גדה ג.) פאה פ"ג מ"ד, ו] (ז"ל אלמנו ע"י מוס' מגילה כה.) ח. [פסחים כה. מיר גג ב"ק קטז.] ט. ויזקרא סז, י. ר"מ, ס. [ע"י מ"ט ע"י ד"ה אלא ברחלות, ו] [פירושין יד:] ט. ונע"ע רש"י תענית טו. ד"ה ופקגלה, ו] (ז"ל חבל מלשן חצילה כך פרש"י שם כפסחים, ו) [מגיגה יי ב"ק ב:] א.

גציון הש"ס

גב' אלא מעתה נוצה ב"י. ע"י שנת דף כז ע"א מוס' ד"ה ונו"ה: שם ולא לקט קישור. ע"י שכורות דף סה ע"א מוס' ד"ה ואר"י:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה והאמר מר וכו' דגלו דעמיהו כ"ל ומצת מל' מנחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה לעמוד לשנת וכו' דבגדי שרד. מלת שרד מנחק. וז"ב שרד וע"י תמ"ט ובמ"י פ"יד מהלכות כלי מקדש דין ד' ודיו"ק:

מוסף רש"י

לא תעבוד ולא תגזר. וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמדו שניהם זה מזה (בכורות כה.) לעמוד לשרת. חבר ראשית הגז כתיב כי זו חבר ה' מכל שבטיו לעמוד לשרת (קטח קלח.) ומגז כבשי יתחבם. אלמא נת חימוס קרי גז (בכורות יז.) פאה מכל אחד ואחד. דייק הכוונ בין שורה לשורה מפתק להו (נדח ב.)

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

בזה"ב. פירוש דראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים ולא בעזים

דעזים נמי אקרו אלא דכתיב (בראשית כז) לך נא אל האזן וקח לי משם שני גדיי עזים:

אתניא גיזה גיזה. אע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן(ס)

בקדושה ומכירה והנך נפישין פשוט מפשוט עדיף ליה: ראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים: מנא הני מילי אמר רב חסדא אתיא גיזה גיזה כתיב הכא ¹ראשית גז צאנך תתן לו וכתיב התם ²ומגז כבשי יתחבם מזה להלן כבשים אף כאן כבשים ונילף גיזה גיזה מבכור ³דיתניא ³לא תעבוד בבכור שורך ולא תגזז בכור צאנך אין לי אלא שור בעבודה וצאן בגיזה מנין ליתן האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל לא תעבוד ולא תגזז אמר קרא יתתן לו ולא לשקן *אלא מעתה נוצה של

עזים ליחייב בעינן גיזה וליכא מאן שמעת ליה האי סברא ר' יוסי הא מודי ר' יוסי במידי דאורחיה אלא ⁴כדאמר ר' יהושע בן לוי ⁴א לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות הכא נמי דבר הראוי לשירות אלא גיזה גיזה למאי אתא לכדתנא דבי ר' ישמעאל דתנא דבי ר' ישמעאל ⁵כבשים שצמין קשה פטורים מראשית הגז שנאמר ומגז כבשי יתחבם תני חדא גזוז את העזים ושוטף את הרחלים פטור ותניא אידך ⁶הגזוז את העזים פטור ⁶ ושוטף את הרחלים חייב לא קשיא הא רבנן והא ר' יוסי ⁷דיתניא ⁵לקט קצירך ⁸ולא לקט קישוף ר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר ר' יוסי היינו ת"ק כולה ר' יוסי היא והכי תתני שר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי מודה ר' יוסי במידי דאורחיה דתניא ר' יוסי אומר קציר אין לי אלא קציר עוקר מנין ת"ל ⁵לקצור תולש מנין ת"ל ⁶בקוצרך אמר ליה רבינא לרב אשי אף אנן נמי תנינא ⁹מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר פאה מכל אחד ואחד וחכמים אומרים ימאחת על הכל: וכמה הוא מרובה: בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן אלא לב"ה מ"ט אמר רב כהנא אמר קרא ⁷עשויות שעושות ב' מצות ראשית הגז ומתנות אימא בכורה ומתנות בכורה חדא מי לא מיחייבא ולטעמיה דמתנות חדא מי לא מיחייבא אלא אמר רב אשי עשויות שמעשות את בעליהן ואומרות לו קום עשה מצוה תניא דבי רבי ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו ארבע שנאמר ⁸וארבע צאן תחת השה תניא אמר רבי ⁹אלמלא דבריהן דברי תורה ודברי בריבי קבלה אנן דברי בריבי שומעין וכל שכן שדבריהם דברי קבלה ודברי בריבי דברי תורה ⁹והאמר מר אין הכרעה שלישית מכרעת אמר

קלו.

בזה"ב. פירוש דראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים ולא בעזים דעזים נמי אקרו אלא דכתיב (בראשית כז) לך נא אל האזן וקח לי משם שני גדיי עזים:

אתניא גיזה גיזה. אע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן(ס) גילוי מילתא בעלמא הוא דגז דכבשים הוא ואין זה דבר חדש וקלט משמע דגזרה שזה היא מדפריך בסמוך אלא גיזה גיזה למאי אתא מ"מ אינו דבר חדש:

ור"י א"ר גיזה גיזה מבכור. וא"ת והיכי מצינן למילף מבכור דאפילו שור הא אלא כתיב וי"ל דהוה אמינא דלאן לאו דוקא כי היכי דלא תגזז בכור אלאן לאו דוקא: **ע**וקר מנין ת"ש לקצור תולש מנין תלמוד לומר בקוצרך. ואינטיין תרי קראי משום דעוקר הוא קלט אורחיה טפי ממושל: עד

דברים טו יט
א. כי בו דתר יי אלהיה מכל שקטיו לעמוד לשרת בשם יי הוא וקניו כל הקינים: דברים יח ה
ב. ובקצרבם את קציר ארצבם לא תכלה פאת שורך לקצר ולקט קצירך אלדובם: ויקרא כג כב
ג. ובקצרבם את קציר ארצבם לא תכלה פאת שורך לקצר ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני יי
ד. ויקרא כג כב
ה. ותמזרז אביגיל ותקח מאתים לחם ושנים נבלים יין וחמש צאן עשויות וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים וקישם על הקמרים: שמואל א כה יח
ו. כי יגבגב איש שור או שה וטבחז או מקרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת הקשו: שמות כא לו

אן לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף יז ע"א:
ב ושוטף את הרחלים. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף כד ע"ב:

עין משפט ונר מצוה

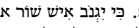
א מ"י פ"י מהל' בכורים הל' ד סמג עשין מג טושי"ע י"ד ס"י שלג סקיף ב:
ב ב מ"י שס טוש"ע שס:
ג ג מ"י פ"ד מהל' מתנות עניים הל"ב:
ד ד מ"י פ"ג שס הלכה י:

תורה אור השלם

1. ראשית דגנך תירשך ויזקרך ויראשית גז צאנך תתן לו:
דברים יח ד
2. אם לא ברכוני תקציו ומגז כבשי יתחבם: איוב לא כ
3. כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הוקר תקדיש ליי אלהיה לא תעבד בכבר שורך ולא תגזז בכור צאנך:

דברים טו יט
א. כי בו דתר יי אלהיה מכל שקטיו לעמוד לשרת בשם יי הוא וקניו כל הקינים: דברים יח ה
ב. ובקצרבם את קציר ארצבם לא תכלה פאת שורך לקצר ולקט קצירך אלדובם: ויקרא כג כב
ג. ובקצרבם את קציר ארצבם לא תכלה פאת שורך לקצר ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני יי
ד. ויקרא כג כב
ה. ותמזרז אביגיל ותקח מאתים לחם ושנים נבלים יין וחמש צאן עשויות וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים וקישם על הקמרים: שמואל א כה יח
ו. כי יגבגב איש שור או שה וטבחז או מקרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת הקשו: שמות כא לו

שיטה מקובצת

אן לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף יז ע"א:
ב ושוטף את הרחלים. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף כד ע"ב: